



Drevené sochy v košickej botanickej záhrade približujú šišky a semená stromov	2
Online, enviroportal.sk, 1. 2. 2023, 8:44	
UPJŠ: Nová technológia môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie	3
Online, tasr.sk, 1. 2. 2023, 9:21	
COMENIUS UNIVERSITY SOLD A PATENT THAT COULD HELP SOLVE INFERTILITY	4
Online, uniba.sk, 1. 2. 2023, 9:21	
UPJŠ: Nová technológia môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie	5
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 1. 2. 2023, 9:21	
UPJŠ: Nová technológia prispeje k úspešnosti asistovanej reprodukcie	6
Online, teraz.sk, 1. 2. 2023, 9:31	
Nová technológia prispeje k úspešnosti asistovanej reprodukcie	7
Online, dnesky.sk, 1. 2. 2023, 9:51	
Nová technológia môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie	8
Online, hlavnespravy.sk, 1. 2. 2023, 9:59	
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach umožnila úspešnejšie riešenie neplodnosti vďaka patentu k novej technológii	9
Online, slovenskyreporter.sk, 1. 2. 2023, 10:05	
FIRST LEGO LEAGUE – regionálny turnaj Challenge a festival Explore dnes na pôde Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach	11
Online, slovenskyreporter.sk, 1. 2. 2023, 14:18	
Regina	12
Televízia, Regina, 1. 2. 2023, 16:30	
Ján Ruman: Prioritou strán na Slovensku sa stala uzurpácia moci	13
Tlač, Trend, 2. 2. 2023	



Drevené sochy v košickej botanickej záhrade približujú šišky a semená stromov [🔗](#)

📅 1. 2. 2023, 8:44, Zdroj: enviroportal.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 571 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 329 Eur

01.02 2023, TASR

Košice 31. januára (TASR) - Lesopark Botanickej záhrady v Košiciach najnovšie ozvláštnilo šesť drevených plastík zobrazujúcich v nadživotnej veľkosti šišky, semená alebo plody vybraných tamojších stromov. Ide o výsledok projektu, v ktorom autorom sôch je košický umelecký rezbár Dávid Máriássy.

„Plody alebo šišky na rastlinách sú pominuteľné, to znamená, že trvajú iba krátku dobu, a aby si ich naši návštevníci mohli prezrieť kedykoľvek počas roka, vytvorili sme tieto nadrozmerne sochy. Zároveň umožňujeme aj zrakovo postihnutým, ktorí si takto ich môžu ohmatať, aby spoznali naše rastliny,“ priblížil projekt predseda občianskeho združenia BotaniKE Martin Pizňak.

Na dendrologickom náučnom chodníku tak záujemcovia uvidia aj z dreva vyrezané podoby šišíek, semien či plodov sekvojovca mamutieho, cédra atlaského, ginka dvojlaločného, moruše bielej, lipy veľkolistej a orecha kráľovského.

Vznikli zo zvyškového dreva z vyťažených dubov z košických mestských lesov. „Celý projekt trval zhruba mesiac. Od zabezpečenia dreva cez hrubé opracovanie v exteriéri, detailnejšie opracovanie v interiéri a povrchovú úpravu,“ povedal k procesu tvorby plastík Máriássy.

Občianske združenie získalo na projekt Maxi botanika v praxi podporu Fondu Máme radi východ Karpatskej nadácie a spoločnosti Deutsche Telekom Services Europe Slovakia. Súčasťou boli aj informačné tabuľky.

„Chceli sme jednak trochu dodať umeleckú hodnotu lesoparku a videli sme niečo podobné v pražskej botanickej záhrade, tak sme chceli dostať tú myšlienku aj do Košíc,“ dodal Pizňak k nápadu. Keďže rôznych druhov stromov je v exteriéri Botanickej záhrady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) omnoho viac, do úvahy pripadá aj pokračovanie projektu.

Copyright © TASR 2023

Publikovanie alebo ďalšie šírenie správ zo zdrojov TASR je bez predchádzajúceho písomného súhlasu TASR porušením autorského zákona.



UPJŠ: Nová technológia môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie [↗](#)

📅 1. 2. 2023, 9:21, Zdroj: tasr.sk [↗](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák

Dosah: 12 422 GRP: 0,28 OTS: 0,00 AVE: 644 Eur

Košice 31. januára (TASR) - Cezhraničná spolupráca troch univerzít a start-upu priniesla Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach výrazný úspech na poli transferu technológií. Uzavretá zmluva o prevode duševného vlastníctva priblíži praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti umelého oplodnenia. Za Technologický inovačný park (TIP) UPJŠ o tom informoval Tomáš Zavatčan. Problém s neplodnosťou ročne postihuje vyše 48 miliónov párov po celom svete. Týka sa hlavne žien nad 40 rokov, ktorým sa s vekom znižujú šance na otehotnenie aj prostredníctvom umelého oplodnenia. Výsledky vedeckému výskumu na UPJŠ, Univerzite Komenského (UK) v Bratislave, brnianskej Masarykovej univerzite a následnému finančnému vstupu českej holdingovej skupiny FABA Capital umožnia priblížiť praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie metódou IVF - in vitro fertilizácia. Táto metóda patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti. Pre úspešný proces je kľúčová súhra mnohých okolností, medzi ktoré patrí aj výber vhodného embrya na transfer do maternice. Nová technológia, chránená patentovou prihláškou, identifikuje nové mikroRNA (miRNA) molekuly využiteľné v predikcii. "Zjednodušené povedané, identifikované molekuly predikujú aktuálnu pripravenosť žien a kvalitu embrya vhodného na proces umelého oplodnenia," vysvetlila docentka Miroslava Rabajdová z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty UPJŠ. "Prezentovaná inovatívna technológia spočíva v neinvazívnom odbere biologického materiálu bez akéhokoľvek poškodenia embrya, analýzou izolovaných molekúl miRNA z kultivačného média ako nových biomarkerov. Molekuly sú tak schopné napomôcť v personalizovanej medicíne pri predikcii úspešnosti IVF cez výber vhodného embrya," uviedla docentka Katarína Šoltys z Prírodovedeckej fakulty UK. Časť experimentálneho výskumu sa realizovala v laboratóriách Masarykovej univerzity v Brne. Vďaka sprostredkovaniu technológie do aplikačnej sféry sa univerzity stali významnou súčasťou riešenia problému neplodnosti. "Je veľmi dôležité, aby univerzity na poli výskumu spolupracovali a akademické poznatky prepájali s komerčným sektorom. Práve to je základom riešenia celospoločenských problémov, ako dokazuje aj prípad využitia miRNA pri IVF," zhodnotil prevod práv na vynález inovatívnej technológie rektor UPJŠ **Pavol Sovák**. O manažment celého procesu sa staral TIP UPJŠ. K podpisu zmluvy o prevode duševného vlastníctva na start-up FETUS, IVF a. s. došlo 20. decembra 2022 medzi štyrmi zmluvnými stranami. Úlohou start-upu, ktorý je súčasťou skupiny FABA Capital, je teraz komercializácia projektu v rámci IVF embrya transferov. "Vstupom do tohto projektu chceme celosvetovo znížiť počet nechcených potratov a zvýšiť šancu rodinám, ktoré sa chcú rozrásť o zdravého potomka," konštatoval Robert Flocius zo skupiny FABA. V rámci komercializácie akademických a univerzitných projektov vznikol nový inkubátor fabaincube. hol mac

Autor: TASR



COMENIUS UNIVERSITY SOLD A PATENT THAT COULD HELP SOLVE INFERTILITY [🔗](#)

📅 1. 2. 2023, 9:21, Zdroj: [uniba.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 49 546 GRP: 1,10 OTS: 0,01 AVE: 1051 Eur

Bratislava, 31 January 2023: At the end of 2022, the cross-border cooperation of four parties – three universities and one start-up company – resulted in a technology transfer which is a great success for Comenius University Bratislava. The contract is worth 441,000 euros and will enable the roll-out of a new technology that significantly increases the success rate of artificial insemination.

01. 02. 2023 09.21 hod.

Infertility is an issue that affects more than 48 million couples worldwide every year. Particularly women over 40 years of age face decreasing chances of conception, even with the help of artificial insemination. Research conducted at the Pavol Jozef Šafárik University (**UPJŠ**) in Košice, Comenius University Bratislava and Masaryk University in Brno, which was later financially supported by the Czech group FABA Capital, led to a fundamental increase in the success rate of IVF (in vitro fertilisation) assisted reproduction and helped to commercialise the method.

IVF is still one of the most effective methods of treating infertility. Its success, however, depends on the interaction of many circumstances, including the selection of a suitable embryo to be transferred to the uterus. The new technology, protected by a patent application, identifies new miRNA molecules that can be used in predicting this success. „To simplify, the identified molecules predict the woman's readiness, and the quality and suitability of the embryo for the artificial insemination process,“ explains Associate Professor Miroslava Rabajdová from the Institute of Medical and Clinical Biochemistry of the Faculty of Medicine at **UPJŠ** in Košice.

„The innovative technology presented here consists of non-invasive collection of biological material without causing any damage to the embryo. Analysis of the miRNA molecules obtained in this manner in combination as biomarkers proved to be a suitable approach. In personalised medicine, the molecules can help predict the success of IVF by enabling the selection of a suitable embryo,“ explains Associate Professor Katarína Šoltys from the Faculty of Natural Sciences of Comenius University, and she adds: „I believe that the combination of molecular methods and the use of artificial intelligence in biomedicine can improve both health care and the quality of life for many infertile couples, but also for the rest of us.“

Portions of the experimental research were carried out in the laboratories of the Masaryk University in Brno. „I was invited to participate in the research by offering my experience in the field and in high-throughput analysis of miRNA molecules in clinical material. We also participated by carrying out our own sequence analyses and by experiment design aimed at taking the technology from the experimental level towards a possible applied use,“ said Professor Ondřej Slabý from the Central European Research Institute (CEITEC) and the Faculty of Medicine of Masaryk University.

By transferring the technology into practice the universities became an integral element in the solution of the society-wide issue of infertility. „Connecting the best experts across universities is the key to success and the future of scientific progress. I am pleased that we can do it on such a high level and with the cooperation of our Czech colleagues. This is all the more important because the joint research has a very practical and society-wide significance and has the potential to positively influence the lives of many people – this fact also foreshadows its commercial success.“ said the Rector of CU, Marek Števček.

The contract for the transfer of intellectual property to the start-up FETUS, IVF a.s. was signed on 20 December, 2022 among the four parties. „By joining this project, we strive to reduce the number of unwanted abortions worldwide and increase the chances for families who want to have a healthy child. Infertility treatment as a procedure is very demanding in terms of one's psychology and an initial failed transfer can have major adverse impact on possible further attempts. We are honoured to be a part of the birth of new lives with a happy story.“ adds Robert Flocius, CEO of FABA Group. One result of the cooperation was a new business incubator, fabaincube, established to help commercialise academic and university projects.

The technology first entered the spotlight at Transfera Technology Day 2020 – a competition intended to create a connection between Czech science and the business community, fostering suitable conditions for mutual cooperation. Subsequently, the technology also scored in Slovakia, where the authors received the 2021 Award for Technology Transfer in the Innovations category. „This commercialisation can be considered a great success, being the first official intellectual property transfer not just for CU, but any Slovak university. We spent the whole last year preparing the transfer and are very pleased with this success. We hope that the new owner will bring this invention to market,“ says Lenka Levarská from the Technology Transfer Centre of Comenius University. The Technology Transfer Centre of Masaryk University helped establish the first contact with the investor.

Photo: Tomáš Madeja

Autor: pr@uniba.sk



UPJŠ: Nová technológia môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie [↗](#)

📅 1. 2. 2023, 9:21, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Pavol Sovák**

Košice 31. januára (TASR) - Cezhraničná spolupráca troch univerzít a start-upu priniesla Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach výrazný úspech na poli transferu technológií. Uzavretá zmluva o prevode duševného vlastníctva priblíži praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti umelého oplodnenia. Za Technologický inovačný park (TIP) UPJŠ o tom informoval Tomáš Zavatčan.

Problém s neplodnosťou ročne postihuje vyše 48 miliónov párov po celom svete. Týka sa hlavne žien nad 40 rokov, ktorým sa s vekom znižujú šance na otehotnenie aj prostredníctvom umelého oplodnenia. Výsledky vedeckému výskumu na UPJŠ, Univerzite Komenského (UK) v Bratislave, brnianskej Masarykovej univerzite a následnému finančnému vstupu českej holdingovej skupiny FABA Capital umožnia priblížiť praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie metódou IVF - in vitro fertilizácia.

Táto metóda patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti. Pre úspešný proces je kľúčová súhra mnohých okolností, medzi ktoré patrí aj výber vhodného embrya na transfer do matrice. Nová technológia, chránená patentovou prihláškou, identifikuje nové mikroRNA (miRNA) molekuly využiteľné v predikcii. "Zjednodušene povedané, identifikované molekuly predikujú aktuálnu pripravenosť žien a kvalitu embrya vhodného na proces umelého oplodnenia," vysvetlila docentka Miroslava Rabajdová z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty UPJŠ.

"Prezentovaná inovatívna technológia spočíva v neinvazívnom odbere biologického materiálu bez akéhokoľvek poškodenia embrya, analýzou izolovaných molekúl miRNA z kultivačného média ako nových biomarkerov. Molekuly sú tak schopné napomôcť v personalizovanej medicíne pri predikcii úspešnosti IVF cez výber vhodného embrya," uviedla docentka Katarína Šoltys z Prírodovedeckej fakulty UK.

Časť experimentálneho výskumu sa realizovala v laboratóriách Masarykovej univerzity v Brne. Vďaka sprostredkovaniu technológie do aplikačnej sféry sa univerzity stali významnou súčasťou riešenia problému neplodnosti. "Je veľmi dôležité, aby univerzity na poli výskumu spolupracovali a akademické poznatky prepájali s komerčným sektorom. Práve to je základom riešenia celospoločenských problémov, ako dokazuje aj prípad využitia miRNA pri IVF," zhodnotil prevod práv na vynález inovatívnej technológie rektor UPJŠ **Pavol Sovák**. O manažment celého procesu sa staral TIP UPJŠ.

K podpisu zmluvy o prevode duševného vlastníctva na start-up FETUS, IVF a. s. došlo 20. decembra 2022 medzi štyrmi zmluvnými stranami. Úlohou start-upu, ktorý je súčasťou skupiny FABA Capital, je teraz komercializácia projektu v rámci IVF embryo transferov. "Vstupom do tohto projektu chceme celosvetovo znížiť počet nechcených potratov a zvýšiť šancu rodinám, ktoré sa chcú rozrásť o zdravého potomka," konštatoval Robert Flocius zo skupiny FABA. V rámci komercializácie akademických a univerzitných projektov vznikol nový inkubátor fabaincube.

hol mac

Autor: HOL



UPJŠ: Nová technológia prispeje k úspešnosti asistovanej reprodukcie [↗](#)

📅 1. 2. 2023, 9:31, Zdroj: [teraz.sk](#) [↗](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák, Ďalšie zdroje: [teraz.sk/zdravie](#)

Dosah: 48 484 GRP: 1,08 OTS: 0,01 AVE: 1827 Eur

Táto metóda patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti.

Košice 31. januára (TASR) - Cezhraničná spolupráca troch univerzít a start-upu priniesla Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach výrazný úspech na poli transferu technológií. Uzavretá zmluva o prevode duševného vlastníctva priblíži praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti umelého oplodnenia. Za Technologický inovačný park (TIP) UPJŠ o tom informoval Tomáš Zavatčan.

Problém s neplodnosťou ročne postihuje vyše 48 miliónov párov po celom svete. Týka sa hlavne žien nad 40 rokov, ktorým sa s vekom znižujú šance na otehotnenie aj prostredníctvom umelého oplodnenia. Výsledky vedeckému výskumu na UPJŠ, Univerzite Komenského (UK) v Bratislave, brnianskej Masarykovej univerzite a následnému finančnému vstupu českej holdingovej skupiny FABA Capital umožnia priblížiť praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie metódou IVF - in vitro fertilizácia.

Táto metóda patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti. Pre úspešný proces je kľúčová súhra mnohých okolností, medzi ktoré patrí aj výber vhodného embrya na transfer do maternice. Nová technológia, chránená patentovou prihláškou, identifikuje nové mikroRNA (miRNA) molekuly využiteľné v predikcii. "Zjednodušené povedané, identifikované molekuly predikujú aktuálnu pripravenosť žien a kvalitu embrya vhodného na proces umelého oplodnenia," vysvetlila docentka Miroslava Rabajdová z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty UPJŠ.

"Prezentovaná inovatívna technológia spočíva v neinvazívnom odbere biologického materiálu bez akéhokoľvek poškodenia embrya, analýzou izolovaných molekúl miRNA z kultivačného média ako nových biomarkerov. Molekuly sú tak schopné napomôcť v personalizovanej medicíne pri predikcii úspešnosti IVF cez výber vhodného embrya," uviedla docentka Katarína Šoltys z Prírodovedeckej fakulty UK.

Časť experimentálneho výskumu sa realizovala v laboratóriách Masarykovej univerzity v Brne. Vďaka sprostredkovaniu technológie do aplikačnej sféry sa univerzity stali významnou súčasťou riešenia problému neplodnosti. "Je veľmi dôležité, aby univerzity na poli výskumu spolupracovali a akademické poznatky prepájali s komerčným sektorom. Práve to je základom riešenia celospoločenských problémov, ako dokazuje aj prípad využitia miRNA pri IVF," zhodnotil prevod práv na vynález inovatívnej technológie rektor UPJŠ **Pavol Sovák**. O manažment celého procesu sa staral TIP UPJŠ.

K podpisu zmluvy o prevode duševného vlastníctva na start-up FETUS, IVF a. s. došlo 20. decembra 2022 medzi štyrmi zmluvnými stranami. Úlohou start-upu, ktorý je súčasťou skupiny FABA Capital, je teraz komercializácia projektu v rámci IVF embryo transferov. "Vstupom do tohto projektu chceme celosvetovo znížiť počet nechcených potratov a zvýšiť šancu rodinám, ktoré sa chcú rozrásť o zdravého potomka," konštatoval Robert Flocius zo skupiny FABA. V rámci komercializácie akademických a univerzitných projektov vznikol nový inkubátor fabaincube.

Autor: TASR



Nová technológia prispeje k úspešnosti asistovanej reprodukcie [🔗](#)

📅 1. 2. 2023, 9:51, Zdroj: [dnesky.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 200 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 48 Eur

1 deň dozadu

Košice 31. januára (TASR) – Cezhraničná spolupráca troch univerzít plus start-upu priniesla Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach výrazný úspech na poli transferu technológií. Uzavretá zmluva o prevode duševného vlastníctva priblíži praxi novú technológiu, ktorá smie prispieť k úspešnosti umelého oplodnenia. Za Technologický inovačný park (TIP) **UPJŠ** o tom informoval Tomáš Zavatčan.

Problém s neplodnosťou ročne postihuje vyše 48 miliónov...

Autor: Publikoval || Publikoval | Redakcia || Redakcia || Redakcia | - || <http://dnesky.sk> || Redakcia



Nová technológia môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie

1. 2. 2023, 9:59, Zdroj: hlavnespravysk.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák

Dosah: 88 823 GRP: 1,97 OTS: 0,02 AVE: 1276 Eur

Košice 31. januára 2023 (TASR/HSP/Foto:Pixabay)

Cezhraničná spolupráca troch univerzít a start-upu priniesla Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach výrazný úspech na poli transferu technológií. Uzavretá zmluva o prevode duševného vlastníctva priblíži praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti umelého oplodnenia. Za Technologický inovačný park (TIP) UPJŠ o tom informoval Tomáš Zavatčan

Ilustračné foto

Problém s neplodnosťou ročne postihuje vyše 48 miliónov párov po celom svete. Týka sa hlavne žien nad 40 rokov, ktorým sa s vekom znižujú šance na otehotnenie aj prostredníctvom umelého oplodnenia. Výsledky vedeckému výskumu na UPJŠ, Univerzite Komenského (UK) v Bratislave, brnianskej Masarykovej univerzite a následnému finančnému vstupu českej holdingovej skupiny FABA Capital umožnia priblížiť praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie metódou IVF – in vitro fertilizácia.

Táto metóda patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti. Pre úspešný proces je kľúčová súhra mnohých okolností, medzi ktoré patrí aj výber vhodného embrya na transfer do maternice. Nová technológia, chránená patentovou prihláškou, identifikuje nové mikroRNA (miRNA) molekuly využiteľné v predikcii. „Zjednodušene povedané, identifikované molekuly predikujú aktuálnu pripravenosť žien a kvalitu embrya vhodného na proces umelého oplodnenia,“ vysvetlila docentka Miroslava Rabajdová z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty UPJŠ.

„Prezentovaná inovatívna technológia spočíva v neinvazívnom odbere biologického materiálu bez akéhokoľvek poškodenia embrya, analýzou izolovaných molekúl miRNA z kultivačného média ako nových biomarkerov. Molekuly sú tak schopné napomôcť v personalizovanej medicíne pri predikcii úspešnosti IVF cez výber vhodného embrya,“ uviedla docentka Katarína Šoltys z Prírodovedeckej fakulty UK.

Časť experimentálneho výskumu sa realizovala v laboratóriách Masarykovej univerzity v Brne. Vďaka sprostredkovaniu technológie do aplikačnej sféry sa univerzity stali významnou súčasťou riešenia problému neplodnosti. „Je veľmi dôležité, aby univerzity na poli výskumu spolupracovali a akademické poznatky prepájali s komerčným sektorom. Práve to je základom riešenia celospoločenských problémov, ako dokazuje aj prípad využitia miRNA pri IVF,“ zhodnotil prevod práv na vynález inovatívnej technológie rektor UPJŠ **Pavol Sovák**. O manažment celého procesu sa staral TIP UPJŠ.

K podpisu zmluvy o prevode duševného vlastníctva na start-up FETUS, IVF a. s. došlo 20. decembra 2022 medzi štyrmi zmluvnými stranami. Úlohou start-upu, ktorý je súčasťou skupiny FABA Capital, je teraz komercializácia projektu v rámci IVF embryo transferov. „Vstupom do tohto projektu chceme celosvetovo znížiť počet nechcených potratov a zvýšiť šancu rodinám, ktoré sa chcú rozrásť o zdravého potomka,“ konštatoval Robert Flocius zo skupiny FABA. V rámci komercializácie akademických a univerzitných projektov vznikol nový inkubátor fabaincube.

Pošlite nám tip

Autor: Heureka Evolution || Redakcia Hlavné správy



Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach umožnila úspešnejšie riešenie neplodnosti vďaka patentu k novej technológii

1. 2. 2023, 10:05. Zdroj: [slovenskyreporter.sk](https://www.slovenskyreporter.sk). Sentiment: Pozitívny. Téma: Rektorát UPJŠ. Kľúčové slová: Pavol Sovák, rektor UPJŠ v Košiciach
Dosah: 309 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 103 Eur

162

Košice: Cezhraničná spolupráca celkovo štyroch strán – troch univerzít a jedného start-upu priniesla na záver roku 2022 Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach výrazný úspech na poli transferu technológií. Zmluva umožní priblížiť praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti umelého oplodnenia. Problém s neplodnosťou ročne postihuje vyše 48 miliónov párov po celom svete. Týka sa hlavne žien nad 40 rokov, ktorým sa s vekom znižujú šance na otehotnenie aj prostredníctvom umelého oplodnenia. Výsledky vedeckého výskumu na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzite Komenského v Bratislave, brnenskej Masarykovej univerzite a následného finančného vstupu českej holdingovej skupiny FABA Capital umožnia priblížiť praxi novú technológiu, ktorá môže prispieť k úspešnosti asistovanej reprodukcie metódou IVF (in vitro fertilizácia).

In vitro fertilizácia patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti

IVF patrí doposiaľ k najefektívnejším spôsobom liečby neplodnosti. Pre úspešný proces je kľúčová súhra mnohých okolností, medzi ktoré patrí aj výber vhodného embrya pre transfer do maternice. Nová technológia, chránená patentovou prihláškou, identifikuje nové miRNA molekuly využiteľné v predikcii. „Zjednodušene povedané, identifikované molekuly predikujú aktuálnu pripravenosť žien a kvalitu embrya vhodného na proces umelého oplodnenia,“ vysvetľuje docentka Miroslava Rabajdová z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie, Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach. „Prezentovaná inovatívna technológia spočíva v neinvazívnom odbere biologického materiálu bez akéhokoľvek poškodenia embrya, analýzou izolovaných molekúl miRNA z kultivačného média, ako nových biomarkerov. Molekuly sú tak schopné napomôcť v personalizovanej medicíne pri predikcii úspešnosti IVF cez výber vhodného embrya,“ vysvetľuje docentka Katarína Šoltys z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského a dodáva: „Verím, že kombinácia molekulových metód a využitie umelej inteligencie v biomedicíne dokáže priniesť lepšiu zdravotnú starostlivosť a vyššiu kvalitu života nielen pre mnohé neplodné páry, ale aj pre nás všetkých.“

Časť experimentálneho výskumu sa realizovala v Brne

Časť experimentálneho výskumu sa realizovala v laboratóriách Masarykovej univerzity v Brne. „K výskumu som bol prizvaný, aby som poskytol svoje skúsenosti z oblasti štúdia a vysokokapacitných analýz molekúl miRNA v klinickom materiáli. Podieľali sme sa aj na realizácii vlastných sekvenčných analýz a experimentálnom dizajne s cieľom posunúť technológiu z úrovne experimentu smerom k možnému aplikačnému využitiu,“ uviedol profesor Ondřej Slabý zo Stredo európskeho výskumného inštitútu (CEITEC) a Lekárskej fakulty Masarykovej univerzity.

Je dôležité, aby univerzity na poli výskumu spolupracovali a akademické poznatky prepájali s komerčným sektorom

Vďaka sprostredkovaniu technológie do aplikačnej sféry sa univerzity stali významnou súčasťou riešenia spoločenského problému neplodnosti. „Je veľmi dôležité, aby univerzity na poli výskumu spolupracovali a akademické poznatky prepájali s komerčným sektorom. Práve to je základom riešenia celospoločenských problémov, ako dokazuje aj prípad využitia miRNA pri IVF,“ z hodnotil prevod práv na vynález inovatívnej technológie **rektor UPJŠ v Košiciach**, prof. RNDr. **Pavol Sovák**, CSc. O manažment celého komplikovaného procesu sa postaral Technologický a inovačný park UPJŠ, ktorý tak preukázal vysokú úroveň svojej kompetencie v oblasti správy a ochrany duševného vlastníctva.

K podpisu zmluvy o prevode duševného vlastníctva na start-up FETUS, IVF a.s. došlo 20. decembra 2022 medzi štyrmi zmluvnými stranami. Úlohou start-upu, ktorý je súčasťou skupiny FABA Capital, je teraz komercializácia projektu v rámci IVF embryo transferov. „Vstupom do tohto projektu chceme celosvetovo znížiť počet nechcených potratov a zvýšiť šancu rodinám, ktoré sa chcú rozrásť o zdravého potomka. Celkový proces liečby neplodnosti je veľmi náročný na psychiku a pri prvom nevydarenom transfere má neúspech veľké nežiaduce dopady na prípadné ďalšie pokusy. Je nám ctou byť súčasťou zrodzenia nových životov so šťastným príbehom,“ dodáva Robert Flocius, CEO skupiny FABA. V rámci komercializácie akademických a univerzitných projektov bol v rámci spolupráce založený nový inkubátor fabaincube.

Kľúčové je aktívne hľadanie a využívanie možností kontaktu s biznisovým prostredím

Technológia zaujala verejnosť po prvýkrát na súťaži Transfer Technology Day 2020, ktorej cieľom je prepojiť českú vedu s biznisovou komunitou a vytvoriť vhodné podmienky na vzájomnú spoluprácu. Následne technológia bodovala aj na Slovensku, kde pôvodcovia v roku 2021 dostali Cenu za transfer technológií v kategórii Inovácie. „Aj v prípade tejto technológie sa ukázalo, že kľúčové je aktívne hľadanie a využívanie možností kontaktu s biznisovým prostredím. Úspech v súťažiach stál na začiatku procesu dohody o prevode duševného vlastníctva. Za transferové pracoviská máme radosť, že sa celý proces podarilo úspešne dokončiť a technológia je teraz pripravená na klinické skúšanie,“ oznámila na záver Jana Daňková, business development manažérka Centra pre transfer technológií Masarykovej univerzity, ktoré pomohlo zaistiť prvý kontakt s investorom.



Zdroj: UPJŠ v Košiciach, ilustračné foto: Miroslava Rabajdová, NN

Autor: no vo



FIRST LEGO LEAGUE – regionálny turnaj Challenge a festival Explore dnes na pôde Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach

1. 2. 2023, 14:18. Zdroj: slovenskyreporter.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 309 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 103 Eur

FIRST LEGO LEAGUE – regionálny turnaj Challenge a festival Explore dnes na pôde Prírodovedeckej fakulty **UPJŠ** v Košiciach

142

Košice: FIRST LEGO League (FLL) každoročne približuje oblasť vedy, techniky, inžinierstva, matematiky (STEM) a robotiky deťom a mládeži vo veku 4 až 16 rokov prostredníctvom zábavného praktického vzdelávania. Účastníci celosvetovo najväčšej súťaže so zameraním na robotiku získajú skúsenosti s riešením reálnych problémov. FLL inšpiruje deti a mládež v troch vekových kategóriách, aby experimentovali, rozvíjali svoje kritické myslenie, programátorské a konštruktérske zručnosti, budovali si návyky učenia, sebadôvery a tímovej práce.

Témou tohto ročníka je energia budúcnosti

FLL každý rok ponúka účastníkom novú vzrušujúcu výzvu zameranú na konkrétnu spoločensky významnú tému. Minuloročné sezóny boli venované doprave tovarov, seniorom, efektívnemu učeniu sa, urbanistike, hospodáreniu s vodou či výskumu vesmíru. Témou tohto ročníka pod názvom SUPERPOWERED SM je energia budúcnosti a všetko s ňou súvisiace. Záštitu nad programom FLL na Slovensku prevzala prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová.

Prírodovedecká fakulta **UPJŠ** (PF) od roku 2017 spoluorganizuje regionálny turnaj Challenge a festival Explore pod záštitou dekana PF doc. RNDr. Romana Sotáka, PhD. Turnaj sa uskutoční v stredu 1. februára 2023 v areáli PF **UPJŠ** na Jesennej 5 v Košiciach, v knižnici A. Merici. FLL Challenge je jednou z troch kategórií a je technologickou súťažou pre študentov vo veku od 9 do 16 rokov. FIRST LEGO League ich vyzýva, aby mysleli ako vedci a technici. Počas každej sezóny tímy pracujú na inovačnom projekte, v ktorom je potrebné preskúmať a vyriešiť problém z praxe. FLL Explore je ďalšou kategóriou, v ktorej sa tímy detí vo veku 6 až 10 rokov zameriavajú na základy inžinierstva, skúmajú reálne problémy, učia sa konštruovať a programovať, vytvárajú jedinečné modely vyrobené z LEGO kociek a poháňané pomocou špeciálnych stavebníc LEGO.

Tohtoročného turnaja sa zúčastní 72 detí

Tohtoročného turnaja sa zúčastní celkom 72 detí. V kategórii Challenge 10 tímov a v kategórii Explore 3 tímy. Na organizačnej príprave regionálneho kola v Košiciach sa aktívne podieľajú RNDr. Rastislav Krivoš-Belluš, PhD. a doc. RNDr. Gabriela Andrejková, CSc. z Ústavu informatiky PF **UPJŠ** v Košiciach. „Úloha súťaže FFL spočíva v motivovaní mládeže pracovať s technológiami súčasnosti a zároveň odhadnúť trendy budúcnosti. Dnes asi nikto nespochybnuje prínos robotov v domácnostiach, inteligentného domu, MHD či platby mobilom. Potenciál týchto technológií taktiež niekto v minulosti správne odhadol. Rovnakým spôsobom, ako FFL formuje zúčastnených súťažiacich, vzdelávame našich študentov, aby boli schopní pripravovať riešenia budúcnosti už dnes,“ vysvetlil význam FFL prodekan pre vonkajšie vzťahy Prírodovedeckej fakulty **UPJŠ** v Košiciach doc. Mgr. Michal Gallay, PhD.

OLYMPUS DIGITAL CAMERA

Autor: no vo



Regina [↗](#)

1. 2. 2023, 16:30, Relácia: **Regina**, Stanica: **RTVS 2**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

[strojový prepis] ... *zapamätám určite nadhlo. Ako sme závery minulosti my sa nebudeme baviť len o minulosti lyžiarskych výcvikov, ale najmä o ich súčasnosti. A to s pánom Richardom Melicher, im pedagógom ústavu telesnej výchovy a športu **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Vy dobrý deň, ďakujem za pozvanie, no mne sa tie historické ZAP rín naozaj páčili. Ja navrhujem, aby sme...*



Ján Ruman: Prioritou strán na Slovensku sa stala uzurpácia moci

2. 2. 2023, Zdroj: **Trend**, Strany: 66, 67, Vydavateľ: **News and Media Holding a.s.**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 34 000 GRP: 0,76 OTS: 0,01 AVE: 3249 Eur

Rubrika: POLITIKA

Hnutie OĽaNO na čele s Igorom Matovičom jeden volebný obvod podľa odborníka zamurovalo, aby si zvýšilo šance, že sa vždy do parlamentu dostane

Zabetónovaný jeden volebný obvod do ústavy vnímajú odborníci rozporuplne.

Kým zveľaďovaniu politického systému a politickej súťaže prispela pluralizácia, vládne hnutie ešte stále koná opak. Podľa politológa Jána Rumana sú takéto ústavodarné dobrodružstvá škodlivé pre demokraciu a jej budúci vývoj.

Akým systémom sa v súčasnosti volia poslanci Národnej rady SR?

Voľby poslancov do Národnej rady SR prebiehajú pomocou proporčného viacmandátového volebného systému. V našej krajine máme však od roku 1998 uzákonený len jeden volebný obvod. To znamená, že poslanci sú nominovaní na kandidačné listiny politických strán bez ohľadu na svoju regionálnu príslušnosť, respektíve trvalý pobyt.

Máme od čias samostatného Slovenska skúsenosť aj s iným volebným systémom?

V predčasných parlamentných voľbách v roku 1994 sa použil proporčný volebný systém, v ktorom boli zastúpené štyri volebné obvody. Konkrétne Západoslovenský kraj, Stredoslovenský kraj, Východoslovenský kraj a volebný kraj hlavného mesta Bratislavy. Tie sa však pred voľbami do parlamentu v roku 1998 na politickú objednávku zrušili.

Aké výhody má jeden volebný obvod?

Pokiaľ ide o rozlohou malú krajinu, akou je napríklad Luxembursko, je jeden volebný obvod vhodný. No čím väčšia je krajina, tým väčšími je z hľadiska funkčnosti potrebné, aby bolo zastúpených viac volebných obvodov, ktoré potom zastupujú lokálne zvolení poslanci. Výhodou jedného volebného obvodu je jeho jednoduchosť pre politické strany v zmysle obsadzovania kandidačných listín.

Prečo?

Na kandidačné listiny nemusia pomerne nominovať kandidátov z každého kraja. V konečnom dôsledku môže byť všetkých 150 kandidátov strany z jedného mesta. To umožňuje strane personálne centralizovať svojich predstaviteľov bez potreby rozvíjania straníckej štruktúry zakladaním straníckych buniek v jednotlivých krajoch či okresoch. Vyhovuje to tiež stranám, ktoré stavajú svoj úspech na silnom a charizmatickom lídrovi.

Čoraz častejšie sa otvárajú diskusie o zrušení jedného volebného obvodu. Prečo to tak je?

História a politická prax v podstate dokázali, že jeden volebný obvod v krajine s rozlohou takmer 50-tisíc štvorcových kilometrov a odlišnými regionálnymi potrebami a predstavami je nezmysel. Je v podstate politicky nefunkčný. V praxi ničí politický systém Slovenska a ochudobňuje niektoré regióny. Politológovia na tento neuduh poukazujú už dlho. Nie je to vec ostatných pár rokov.

Aké má jeden volebný obvod v takých podmienkach nevýhody?

Jeden volebný obvod znamená, že kandidáti sa nachádzajú ďalej od ľudí, ale bližšie k stranám. Podporuje sa tým trend partokracie, keďže sa preferuje strana namiesto lokálnych politických zástupcov spätých s konkrétnou „rodnou zemou“. A tak v štáte vládnu strany a nie politici. Vďaka takémuto nastaveniu potom môžu rôzni mecenáši a oligarchovia cez strany ovplyvňovať a určovať politické dianie a popritom robiť svoj biznis.

Aké alternatívy prichádzajú do úvahy?

Alternatív sa ukazuje viac. Problém je v tom, že neexistuje politická vôľa. Zmena je možná len na pôde zákonodarného zboru, a preto sa tomu odborníci len prizerajú. Samotný volebný systém volieb do národnej rady by bolo možné reštaurovať napríklad prechodom na zmiešaný model, v ktorom by bol zastúpený prvok väčšinový a pomerný. Alebo ponechať proporčný volebný systém, ale zriadiť počet volebných obvodov podľa počtu krajov. Ďalšou možnosťou je v rámci proporčného volebného systému pristúpiť k voľným kandidačným listinám, pri ktorých volič rozdeľuje svoje hlasy medzi viaceré kandidačné listiny.

Prispela by zmena volebných pravidiel k iným výsledkom parlamentných volieb?



Nazdávam sa, že áno. Hlavne by to bolo spravodlivejšie z hľadiska zastúpenia a rozdelenia kandidátov z jednotlivých krajov. Voliči by svojich zástupcov určite lepšie poznali, ako je to teraz. Napríklad komunálne voľby, v ktorých kandidujú úspešní nezávislí kandidáti, naznačujú zaujímavé výsledky aj vo vzťahu k implementácii modelu viacerých volebných obvodov. Jeden volebný obvod totiž prispieva k anonymizácii politiky. Potom sa stáva to, že voliči krúžkujú mená, ktoré nikdy v živote nevideli a nepočuli. To má vplyv aj na dôveru v politické authority a v neposlednom rade aj na volebnú účasť. Tá už nie je taká vysoká, ako bývala v 90. rokoch 20. storočia.

Podmienkou hnutia OĽaNO pri dohode o predčasných voľbách bolo prijatie ústavného zákona, ktorého cieľom je ochrana jedného volebného obvodu. O čom vypovedá táto zmena?

Je odpoveďou na to, prečo vyše dvadsať rokov všetkým politickým garnitúram vyhovoval jeden volebný obvod. Ani jedna vláda od roku 1998 nemala potrebu zmeniť tento stav. Vnímam to tak, že hlavnou prioritou strán na Slovensku sa po roku 2000 stala uzurpácia moci a peňazí. Hodnotové a ideové predpoklady politiky išli do úzadia a vystriedal ich fetiš moci. Jeden volebný obvod napomáha, aby sa moc netrieštila. Ak by aspoň jedna z vlád bola skutočne proobčianska a mala na zreteli politickú funkčnosť volebných mechanizmov, už by sa dávno o zmenu pokúsila. Hnutie OĽaNO na čele s Igorom Matovičom de facto jeden volebný obvod zamurovalo, aby si zvýšilo šance, že sa vždy do parlamentu dostane. Keďže na rozdiel od iných kartelových strán nemá organizovanú ani inštitucionalizovanú stranícku štruktúru. Dôsledkom prijatia tejto ústavodarnej avantúry je devastačný účinok na autoritu ústavy a zároveň reálna nemožnosť zmeny do budúcnosti.

Šéf hnutia OĽaNO argumentoval tým, že po prevzatí moci stranami Hlas či Smer by volebné pravidlá zmenili podľa vzoru Maďarska, čím by si zabezpečili moc „navždy“. Skutočne by k tomu došlo?

OĽaNO preventívne mocensky urobilo dopredu niečo, čoho sa obáva, že by po predčasných voľbách podnikli iní. Aj to je dôkaz, že v dnešnej reálpolitike ide len o moc. O nič iné. Voliči boli degradovaní na publikum, ktoré politicky rozhoduje len jeden deň za štyri roky. Politika je šou a politici štyri roky vábia publikum, aby mohli túto šou hrať donekonečna. Forma vystriedala obsah. Kde sú ideológie, hodnoty, stratégie? Nemajú na zreteli pomoc občanom, ale volebný zisk. V Maďarsku je to rovnaké, navyše v Maďarsku sa ústava novelizovala spôsobom, ktorý vedie k potenciálnemu nastoleniu autokracie.

Ján Ruman

Pôsobí ako odborný asistent na Katedre politológie **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Pracoval v štátnej a súkromnej sfére venujúcej sa vzdelávaniu. V súčasnosti sa zaoberá sa otázkami dodržiavania ľudských práv a slobôd, postavenia sociálneho štátu či príčin politického extrémizmu. Je členom viacerých občianskych združení, ktoré riešia deficit sociálnych práv na Slovensku.

150

kandidátov jednej strany môže byť z toho istého mesta

Foto – TASR